

Rammeplan for SFO

2019 - 2023

Vedtatt i Grimstad kommunestyre den 17.06.2019

Grimstad
kommune

Innhold

1. Innledning.....	2
2. Om SFO.....	2
3. Mål og satsingsområder	3
4. Innhold i SFO.....	3
Lek	3
Strukturerte aktiviteter	4
Voksenrollen.....	4
Sikkerhet og tilsyn	4
Registrering	5
Måltider	5
5. Ledelse av SFO.....	5
6 Barns rett til å bli hørt	6
7 Samarbeid.....	6
Samarbeid med hjemmet.....	6
Internt samarbeid.....	7
8. Skyss	7
9 Årsplaner	7

1. Innledning

Dette er en revisjon av Rammeplan for SFO som ble vedtatt i desember 2008 og gjeldende fra august 2019.

Planen skal være et forpliktende rammeverk for ansatte i SFO og ledelsen, til hvordan det skal arbeides for å gi et godt SFO- tilbud og sikre at vi har tilfredsstillende kvalitet på tjenestene vi gir.

Rammeplanen er også en beskrivelse for foreldre/foresatte, av hva de kan forvente at SFO skal gi til deres barn.

I denne planen er mange av tidligere føringer beholdt, mens det også er kommet noen nye områder. Blant annet er barns medvirkning blitt bedre beskrevet i punkt 6 og det er også en tydeligere beskrivelse av forventinger til de måltider som serveres barna i punkt 4.

Det understrekes at god kvalitet alltid bygger på god dialog mellom brukerne og de som gir tjenestene. Det må fortsatt legges vekt på samarbeid med foresatte og at dialogen om barna og tjenestene kommer i fremste rekke.

2. Om SFO

Skolefritidsordningen (SFO) ved de kommunale skolene i Grimstad er et omsorgs- og tilsynstilbud utenom den obligatoriske skoledagen for barn på 1.-4.årstrinn. SFO er også et tilbud for elever med spesielle behov på 5.- 7. årstrinn.

SFO er ikke en del av grunnskoleopplæringen, og skal være noe annet enn skole og barnehage. Det skal være en trygg oppholdsplass for barn utover skoletiden og skal gi barna omsorg og tilsyn, legge til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter og være tilpasset barnas og foreldrenes behov. Arealene, både ute og inne, skal være egnet til formålet.

Skolefritidsordningen er hjemlet i Opplæringsloven § 13-7.

Kommunen skal ha eit tilbod om skolefritidsordning før og etter skoletid for 1.-4. årstrinn, og for barn med særskilte behov på 1.-7. årstrinn. Skolefritidsordninga skal leggje til rette for lek, kultur- og fritidsaktivitetar med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos barna. Skolefritidsordninga skal gi barna omsorg og tilsyn. Funksjonshemma barn skal givast gode utviklingsvilkår. Areal, både ute og inne, skal vere eigna for formålet.

Opplæringsloven kapittel 9a, «Elevane sitt skolemiljø», omhandler det fysiske og det psykososiale arbeidsmiljøet til elevene. Kravene til skolemiljøet gjelder også for SFO (unntatt §§ 9A10 og 9A-11).

Siden SFO er et frivillig tilbud må det søkes om plass. På bekreftelsen om plass undertegner de samtidig at de er kjent med innholdet i vedtektene for SFO. I Grimstad kommune er det nå digital søknadsprosess og egne søknadsprosedyrer. Dette er beskrevet på kommunes hjemmesider.

3. Mål og satsingsområder

I SFO skal barna oppleve mestring i et inkluderende miljø preget av lek og omsorg. I SFO skal det legges til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter. Barn med spesielle behov skal ha et likeverdig tilbud ut ifra sine forutsetninger. Gjennom lek, kultur- og fritidsaktiviteter, omsorg og tilsyn skal SFO være en arena for allmenndanning og læring. SFO skal inngå i kommunens satsing på *gode læringsmiljø i barnehager og skoler*.

Hver enkelt SFO har ansvar for å utarbeide lokale planer som ivaretar enhetens pedagogiske innhold.

For å måle kvaliteten i SFO og brukernes vurdering, vil Grimstad kommune gjennomføre brukerundersøkelser annethvert år.

4. Innhold i SFO

Det vil være variasjoner mellom de ulike SFO- tilbudene i kommune, i forhold til organisering og innhold. Særegenheter avhenger blant annet av antall barn, gruppens sammensetning, kompetansen hos personalet, omgivelsene og plassering. Det er imidlertid noen områder som skal ha lik oppmerksomhet og vektlegges tilsvarende hos alle.

Lek

I skolefritidsordningen legges det stor vekt på fri lek i et trygt og stimulerende miljø. I motsetning til voksenstyrte aktiviteter, har den frie leken utspring i barnet selv. Den har en egenverdi og oppleves som meningsfull og lystbetont. Gjennom den frie leken får barnet blant annet kunnskap om seg selv i forhold til andre. Den gir en unik mulighet til å prøve ut ulike situasjoner i trygge omgivelser. I leken undrer barnet seg, det er nysgjerrig og utforsker både relasjoner til andre og omgivelsene rundt seg. I leken legges grunnlaget for livslang helhetlig læring.

Leken stimulerer til utvikling på mange områder. Gjennom lek utvikler barnet språk og ulike ferdigheter i forhold til motorikk, språk, intellekt, følelser og samspill.

Lek gir fysisk utfoldelse og allsidig sansestimulering. Dessuten stiller den krav til åpenhet og fleksibilitet, det vil si evne til å ta andres perspektiv.

Det er viktig at SFO tilbudene i Grimstad sikrer tilstrekkelig med tid og muligheter for at barna kan leke med hverandre ute og inne.

Strukturerte aktiviteter

I tillegg til den frie leken skal SFO- ordningene også ha tilbud som er planlagt og tilrettelagt. Dette kan være:

- Forming
 - Baking / matlaging
 - Fysisk aktivitet / ballspill
 - Keramikk
 - Drama
 - Musikk / kor
-
- Turer i skog eller nærmiljø
 - Ulike utflukter

I tillegg til dette kommer ulike arrangementer som tilstelninger til jul, påske eller andre tradisjoner som fødselsdagsfeiring, utstillinger, familietreff og lignende. Hvordan dette organiseres beskrives nærmere i den enkelte SFO sin årsplan.

Voksenrollen

Personalet er modeller for barna i SFO og de voksne har en viktig oppdragerfunksjon. Barna må oppleve trygghet og faste rammer i tilværelsen. Behov for nærhet, omsorg og trøst må gis alle barn. Humor og glede må være en viktig del av hverdagen i SFO, og dette må skapes ved at personalet legger til rette for lek og skapende aktiviteter. Personalet skal være nysgjerrige på barna, gi barna tilstrekkelig tid og stille åpne spørsmål som gir barna rom til å utvikle alt de består av på sin måte.

SFO er primært barnas fritid. Det bør gis rom for frihet under ansvar for å fremme barnas selvstendighet. Det bør likevel stilles visse krav til regler og rutiner, innenfor rammen av frihetsbegrepet.

Sikkerhet og tilsyn

For å skape et trygt og godt voksenmiljø må SFO bemannes med et tilstrekkelig antall ansatte som bistår barna oppholdstiden.

De voksne skal være tilgjengelige i hele oppholdstiden i SFO. Utearealet utforming og barnas alder og modenhet, vil være avgjørende for hvor fritt barn kan ferdes. Tross tilsyn er det viktig at barna opplever at de kan leke fritt og uten særlige begrensninger.

Grimstadskolen har nulltoleranse for mobbing og reglene i opplæringslovens kapittel 9A om et trygt og godt miljø gjelder også for SFO.

Lokaler og utearealet skal være tilrettelagt for lek og opphold. Når det gjelder tilsyn og trygghet under svømmeopplæring / badeturer, vises til forskriftene til opplæringslovens § 12-1.

Registrering

Personalet fører kontroll over barnas tilstedeværelse.

Barna skal oppleve viktigheten av at de må melde fra at de er til stede, eller at de møter til avtalt tid for registrering. Barna må si ifra når de forlater SFO og foreldre må si ifra når de henter sitt barn.

Måltider

Måltid er en viktig del av i SFO- tiden. Under måltidet skal det legges vekt på å skape opplevelse av hygge og fellesskap, og at barna lærer viktigheten av bordskikk og ro. Måltidet kan være enkelt, men må bestå av næringsrik kost.

Utdanningsdirektoratet skriver følgende om måltider i SFO:

Måltider i SFO kan være et bidrag til utvikling av et sunt kosthold og en god helse. Måltidet i SFO-tiden bør legges opp slik at det kan brukes som en arena for etablering av gode sosiale samspill og læring om helse og kosthold. (Udir 2015)

Måltider som tilbys bør være ernæringsmessige fullverdige og bygge på Helsedirektoratets kostråd. Samtidig er det et mål at måltider skal være en arena for sosial samhandling, fellesskap og kommunikasjon mellom barn og mellom barn og voksne.

Måltider er et viktig element i hverdagen i SFO og handler om mye mer enn det å bli mett.

Det er viktig at barna både lærer om et riktig kosthold, og at måltidene i SFO bidrar til å gi barna næringsrik og sunn mat. Det skal legges vekt på kosthold som er i tråd med sentralt gitte retningslinjer. Helsedirektoratet har utarbeidet en brosjyre om råd til riktig kosthold i skoler og barnehager:

<https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/mat-og-maltider-i-skolen>

SFO- ordningene i Grimstad vil arbeide for å følge disse retningslinjene.

5. Ledelse av SFO

Det er skolens rektor som er den formelle leder av SFO- ordningen ved skolen. Underordnet denne har alle SFO- ordninger en egen SFO- leder. De større SFO- ordningene har leder i full stilling. Som beskrevet i punkt 7 er samarbeid mellom rektor og SFO- leder helt avgjørende, og SFO- leder skal inngå som en del av skolens ledergruppe.

SFO- leder skal sikre kvaliteten i tilbudet som gis og virksomhetens utvikling. Dette innebærer blant annet å veilede de ansatte, være tett på personalet og være til stede i møter mellom barn og ansatte. SFO-leder skal ha fokus på kompetanseheving av ansatte, individuelt og kollektivt. Den enkelte SFO-leder må ha tilstrekkelig kompetanse innenfor satsingsområdene og aktivitetsområdene som er beskrevet i rammeplanen.

SFO- leder skal jobbe tett opp mot den daglige virksomheten.

6 Barns rett til å bli hørt

Barnekonvensjonens artikkel 12 sier følgende om barns rett til å gi uttrykk for sin mening:

Partene skal garantere et barn som er i stand til å gjøre/danne seg egne synspunkter, retten til fritt å gi uttrykk for disse synspunkter i alle forhold som vedrører barnet, og tillegge barnets synspunkter behørig vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Det er viktig at barn også i SFO gis mulighet til å uttale seg om SFO-tilbudet, hvordan de opplever hverdagen der og om innholdet. Dette kan gjøres på ulike måter for eksempel gjennom spørreskjema, individuelle samtaler eller allmøter. SFO-ordningene i Grimstad kommune skal ha en praksis som sikrer barnas rettigheter, og minst en gang i halvåret ha rutiner for barns deltakelse i å uttale seg om SFO-tilbudet.

Medvirkning og innflytelse er viktige forutsetninger i det norske samfunnet og sentralt i forhold til demokratiforståelse. Dette må starte fra barna er små og er viktig både i skole og SFO.

7 Samarbeid

Barna som går i SFO er også elever i skolen og det er viktig at de opplever at tilbudene har sammenheng, for eksempel at regler praktiseres likt. Satsingsområder i skolen skal også kunne sees i SFO. Rektor på skolen er også den formelle lederen av SFO, og det må sikres at SFO blir en del av skolens virksomhet.

Foreldre som kjøper en SFO- plass er de som kjenner barna best og det er avgjørende at personalet i SFO har et godt samarbeid med de foresatte.

Samarbeid med hjemmet

Foresatte skal oppleve godt samarbeid med SFO. Fornøyde foresatte er viktig for god gjennomføring av arbeidet i SFO. De ansatte skal gjøre de foresatte trygge på at barna har det godt. Som et ledd i kvalitetsutviklingsarbeidet i SFO er det viktig med forventningsavklaring og dialog med foresatte. Samarbeid med foresatte er også en viktig del i arbeidet med et godt miljø som fremmer trivsel og positive relasjoner.

Foresatte skal oppleve at det er et tett og godt samarbeid i overgangen fra barnehage til SFO, slik at det skapes trygghet for barna og sammenheng i barnets helhetlige læringsløp. Ansatte fra SFO bør derfor delta på samarbeidsmøter mellom barnehage og skole. Deltakelse på ferie-SFO i tilknytning til sommerferien kan bidra til å trygge barn som trenger tid i overgangen mellom barnehage og skole.

Informasjon om virksomheten, aktivitetene og tilbudet skal formidles til foresatte gjennom de samme kanaler som skolen benytter. SFO skal sikre tilstrekkelig informasjon til foresatte om SFO sitt arbeid med å skape et godt miljø for vennskap, lek og læring.

Skolens samarbeidsutvalg og skolemiljøutvalg skal ta opp temaer som omhandler SFO sin virksomhet. Det anbefales at en av foreldrerepresentantene som velges til samarbeidsutvalget har barn i SFO. Det anbefales også at en representant for 1.- 4. trinn har et særlig ansvar for å ivareta SFO sitt perspektiv i foreldrenes arbeidsutvalg (FAU). Utvalget kan være en arena for å drøfte og utvikle barnas tilbud på den enkelte SFO.

Internt samarbeid

Samarbeid mellom SFO og skole er viktig i arbeidet for å få et godt felles brukermiljø. Barn og foreldre som bruker begge tilbud må oppleve at de voksne i skolesamfunnet trekker i samme retning, og ivaretar det behov for samarbeid som skal til for å skape helhet i barnas oppvekst.

Enhetsleder skal ha ukentlige møter med leder av SFO. Leder skal delta ved skolens personal- og planleggingsmøter sammen med enhetsleder.

I samarbeidet SFO og skole inngår også formelle og /eller uformelle samtaler mellom SFO-ansatte, skolens ledelse og lærere. Det bør legges til rette for utveksling av erfaringer og observasjoner mellom ansatte i skole og SFO.

Skolen og SFO skal arbeide for å få til felles verdier og grensesettinger som kan være til gagn for både skole og SFO. I dette inngår også å tilstrebe et sammenfallende pedagogisk grunnsyn, og en felles holdning til barna.

Ansatte bør i stor grad få være med på planleggingen av driften ved den enkelte SFO. Det bør arbeides for å innarbeide en felles plattform for regler og rutiner, foruten temadiskusjoner om holdninger og verdier. Dette kan gjøres ved gjensidig utveksling av informasjon, ved å arrangere personalmøter, planleggingsmøter osv.

Enhetsleder har medarbeidersamtaler med daglig leder. Daglig leder har samtale med sine medarbeidere. Dersom det er mer hensiktsmessig at enhetsleder ved skolen også har medarbeidersamtaler med de ansatte ved SFO, kan dette avtales med SFO-leder.

SFO- leder har ikke stemmerett i Samarbeidsutvalget ved skolen, men uttalerett. Det skal legges opp til jevnlige orienteringer fra SFO sitt arbeide i SU.

8. Skyss

Elever i grunnskolen som bor mer enn 4 km (2 km for 1. klasse) har rett til skyss til og fra skolen. Denne rettigheten gjelder ikke for barn i SFO. Dersom eleven ikke har full plass i SFO og benytter SFO- tilbudet hver dag har eleven rett til skyss de dagene de ikke deltar i skolefritidsordningen.

Barn som har plass i skolefritidsordningen og som på grunn av funksjonshemming eller midlertidig skade eller sykdom har behov for skyss, har rett til skyss til og fra skolefritidsordningen. Retten gjelder uavhengig av avstanden mellom hjemmet og skolefritidsordningen, men gjelder ikke i skolens ferier og fridager.

9 Årsplaner

Daglig leder ved den enkelte SFO har hvert skoleår ansvar for at det utarbeides årsplan for skolefritidsordningen. Det øvrige personalet i SFO skal tas med på råd i dette arbeidet. Her må også sikres at barna får anledning til å uttale seg.

Årsplanen legges ut på skolens hjemmesider, orienteres om i samarbeidsutvalget ved skolen og sendes til oppvekst og utdanningsutvalget, via kommunalsjef.

Årsplanen skal inneholde informasjon om:

1. Mål for den enkelte SFO (eventuelle mål for Grimstad – SFO) og satsningsområder

2. Praktiske opplysninger om:

- Bemanning
- Antall barn (evt gruppeinndelinger, romfordeling, gruppeledere og lignende)
- Åpningstider (evt ferier og planleggingsdager)
- Dagsrytmen
- Foreldresamarbeid (møter, kontakter)
- Informasjon om rammeplanen- hvor den finnes
- Personalsamarbeid (personalmøter og lignende)
- Personalets taushetsplikt
- Forsikringer
- Opprop/registrering
- Fravær
- Påkledning (regntøy, ekstra tøyskift, innesko /tøfler etc)
- Måltider (evt niste)
- Sykdom/medisinbruk m.m.
- Ordensregler og rutiner
- Leksetid / annen trening (for eksempel språkstimulering, leseforberedende trening)
- Andre praktiske opplysninger som er spesielle for den enkelte SFO (for eksempel fødselsdagsfeiringer, ring-møter og lignende)

Årsplanen skal evalueres ved skoleårets slutt av personalet på SFO.

Evalueringen legges frem for samarbeidsutvalget.